

BERIKA AS AVD YTTERØY
Flatan 177
7629 YTTERØY

Saksbehandler, innvalgstelefon
Gunhild Flaamo, 73199389

Rapport etter tilsyn - Berika AS avd. Ytterøy - Levanger kommune

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn 21.04.2026 hos Berika AS avd. Ytterøy, (virksomhetsnummer: 971 833 238). Inspeksjonsrapport nr. 2026.112.I. SFTL

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Bedriften har ikke overholdt krav satt til rensing av prosessavløpsvann
- Avvik 2: Måleprogrammet for utslipp til vann har mangler
- Avvik 3: Bedriftens miljørisikovurdering er mangelfull
- Avvik 4: Virksomheten sin håndtering av farlig avfall er mangelfull

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Berika AS avd. Ytterøy må snarest rette opp avvik. Statsforvalteren ber om en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen **30.06.2026**.

Statsforvalteren påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkning:

- Anmerkning 1: Virksomheten kan med fordel klargjøre/definere hva som vurderes som et avvik med hensyn til ivaretagelse av ytre miljø

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere vil bli pålagt å betale et gebyr

Statsforvalteren varsler at Berika AS avd. Ytterøy må betale et gebyr på 43 100 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sftlpost@statsforvalteren.no. Merk svaret med saksnummer 2018/6898.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Bedriften har ikke overholdt krav satt til rensing av prosessavløpsvann

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse etter forurensningsloven av 29.10.2021 punkt 3.2 og 3.3.2

Beskrivelse av krav

Utslipp til vann er regulert i punkt 3 i tillatelsen. I punkt 3.2 er det satt grenseverdi på 50 mg/l for utslipp av fett. I punkt 3.3.2 er det satt krav om at avløpet må renses i riktig dimensjonert fettavskiller, eller teknologi med tilsvarende renseeffekt for fett.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Bedriften har ikke etablert fettavskiller til tross for at dette er et krav i tillatelsen. Det ble opplyst under tilsynet at det var gjort vurderinger underveis om at tiltak oppstrøms renseanlegg i produksjonen kunne redusere fett i avløpsvannet på en tilsvarende måte. Dette i form av rutiner og praksis for å redusere organisk materiale til sluk.

Resultatene for prøvetaking i 2024 og 2025 viste at grenseverdien for fett ble overskredet for høyeste målte verdi. For 2025 lå i tillegg gjennomsnitt for året over grenseverdien. Resultatet fra den første målingen for 2026 ble opplyst til å være under grenseverdien.

Siden fabrikken på Ytterøy skal legges ned i løpet av 2026 vil ikke Statsforvalteren følge opp kravet om å etablere en fettavskiller. Grenseverdiene satt i tillatelsen gjelder til anlegget legges ned.

Avvik 2: Måleprogrammet for utslipp til vann har mangler

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse etter forurensningsloven av 29.10.2021 punkt 11.1-11.4
- Internkontrollforskriften § 5, andre ledd nr. 7

Beskrivelse av krav

Tillatelsen stiller krav om gjennomføring av målinger av utslipp til vann. Målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp. Virksomheten skal ha et måleprogram som skal inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll. For utslippet til vann skal det analyseres for komponentene BOF₅, suspendert stoff og fett, hvor det også er satt grenseverdier.

Måleprogrammet må ha et omfang som sikrer at resultatene gjenspeiler de faktiske utslippene, og skal beskrive både prøvetaking, analyse og/eller beregning. Dette inkluderer

- En identifisering og beskrivelse av utslippsstrømmer, volum og innhold
- En beskrivelse av prøvetakingsmetode og -frekvens
- En begrunnelse for valg av prøvetakingsmetode og -frekvens
- Vurdering av usikkerhetsbidrag i målingene
- Kontroll og dokumentasjon av utslipp til luft og vann gjennom målinger og analyser

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Statsforvalteren fikk forelagt måleprogram på tilsynsdagen. Usikkerhetsvurdering ble vist på tilsynet dagen etter på avdelingen på Mule, men ble oppgitt til også å gjelde for avdelingen på Ytterøy.

Måleprogrammet mangler beskrivelse av blant annet:

- hvordan virksomheten sikrer representativ prøvetaking av utslipp til vann, herunder
 - en beskrivelse av eventuelle variasjoner i produksjonsprosessen
 - en vurdering av hva som vil være riktig frekvens og antall prøver

Usikkerhetsvurderingen lister opp hva som kreves av en slik vurdering, men vi kan ikke se at det foreligger konkrete vurderinger av usikkerhet ved de prøvene som faktisk tas. Eksempelvis foreligger det ingen vurdering av om prøvetakingpunktet for uttak før rensing i buesila gjennomføres på riktig sted. Det foreligger heller ingen vurdering av om den representerer vannet før rensing siden prøveuttaket faktisk skjer i renseanretningen. I tillegg er det ulik metode for prøvetaking før sil (stikkprøve) og etter sil (døgnblandeprøve).

Mangler i måleprogrammet var også et avvik ved forrige tilsyn for 7 år siden.

Avvik 3: Bedriftens miljørisikovurdering er mangelfull

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse etter forurensningsloven av 29.10.2021, punkt 2.7 og 10.2
- Internkontrollforskriften § 5, andre ledd, nr. 6

Beskrivelse av krav

I henhold til internkontrollforskriften skal virksomheten kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene.

Tillatelsen stiller krav om at bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Resultatene skal vurderes i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Statsforvalteren fikk forelagt miljørisikovurderingen på tilsynsdagen. Vurderingen omfatter flere mulige uønskede hendelser ved anlegget. Ved gjennomgang ser vi at det fortsatt mangler skriftlig risikovurdering av blant annet (ikke uttømmende):

- lagring av farlig avfall (samlagring, skilting, sluk og sikring)
- lagring av kjemikalier (skilting, sluk og sikring)

Videre registrerer vi at det ikke er satt noen kriterier for hva de ulike tallene representerer med tanke på sannsynlighet og konsekvens.

Det er også vår vurdering at tiltak for å redusere risiko knyttet til «hendelser» med fordel kan nyanseres og konkretiseres i større grad for hver hendelse. Et eksempel på dette er at risikovurderingen har beskrevet mange årsaker knyttet til at utslippet av avløpsvann, men det er egentlig ikke beskrevet tiltak. Ved å dele opp og nyansere tiltak blir det mulig å revidere risiko ved iverksetting av enkelttiltak. Dette vil gi en mer dynamisk risikovurdering som kan følges opp med konkrete handlingsplaner. Det er heller ikke skilt mellom miljøskade ved utslipp til luft og miljøskade ved utslipp til vann, da virksomheten selv har vurdert konsekvensen for disse to forskjellig.

Det mangler også en ny risikovurdering etter at tiltak er beskrevet for å se om tiltaket faktisk reduserer vurdert risiko.

Avvik 4: Virksomheten sin håndtering av farlig avfall er mangelfull

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse etter forurensningsloven av 29.10.2021, punkt 9.2
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-5, § 11-8, § 11-12

Beskrivelse av krav

Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning. Farlig avfall skal deklarerer ved levering gjennom bruk av www.avfallsdeklarering.no/. Farlig avfall skal ikke lagres lenger enn 12 måneder før viderelevering.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

- Lysstoffrør var lagret uten sikring og merking. Videre var de lagret sammen med armatur.
- Det var ukjent for bedriften at farlig avfall skal leveres årlig til godkjent mottak.
- Det er utarbeidet en rutine for avfallshåndtering hvor det er beskrevet at farlig avfall skal deklarerer av bedriften ved levering på mottak.

- Det kom fram at lokal avfallsaktør henter farlig avfall etter muntlig varsling fra bedriften. Det var uklart om avfallet deklarerer av avfallsaktøren etter skriftlig fullmakt fra bedriften i henhold til krav i avfallsforskriften.

Bedriften rapporterte i egenkontrollrapporten for 2025 at ble det levert lysstoffrør, batteri og spraybokser til NG og Retura i 2025. Ved sjekk på avfallsdeklarerer.no (nettstedet for deklarerer av farlig avfall) ble det ikke deklarerert farlig avfall i 2025 med Berika avd. Ytterøy som registrert avfallsprodusent.

Anmerkning 1: Virksomheten kan med fordel klargjøre hva som vurderes som et avvik med hensyn til ivaretagelse av ytre miljø

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten har etablert et fungerende avvikssystem. Det går ikke fram av virksomhetens internkontroll hva som vurderes som et avvik med hensyn til ivaretagelse av ytre miljø. Virksomheten kan med fordel avklare, for å sikre en omforent oppfatning internt, hva som skal rapporteres som avvik. Dette for å unngå at det skjer en underreportering på dette feltet.

Varsel om gebyr

Statsforvalteren varsler at Berika AS avd. Ytterøy må betale et gebyr for tilsynet. I varsel om tilsyn i e-post av 14.04.2026 ble det vurdert at sats 5 var dekkende for et flerdagers tilsyn, herunder Berika sine avdelinger både på Ytterøya og Mule. Under tilsynet ble det avklart at Berika ønsker at de to avdelingene faktureres separat. Med bakgrunn i forventet total ressursbruk tar vi sikte på å vedta et gebyr på 43 100 kr. Dette tilsvarer sats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet. Vedtaket vil bli gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7. Dere vil få et nytt brev med vedtak om gebyr.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har anledning til å kommentere

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Berika AS avd. Ytterøy sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Statsforvalterens risikobaserte tilsyn. Fra Statsforvalteren deltok

- Gunhild Flaamo
- Elise Hermo Rusti

Kontaktperson hos Berika AS avd. Ytterøy

- Paulius Budinas

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende BERIKA AS:

- Berika AS avd. Ytterøy

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert

- Utslipp til vann, utslippskontroll
- Avfall, herunder farlig avfall
- Internkontroll, herunder miljørisikovurdering

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold i forbindelse med tilsynet:

- Prøvetaking avløp
- PRO Vurdering av usikkerhetsbidrag avløpsprøver
- Avfallshåndtering
- Risikoanalyse miljø Ytterøy

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

Nedleggelse av anlegget på Ytterøy

Berika skal i løpet av 2026 legge ned virksomheten på Ytterøya og flytte all produksjon til ny fabrikk i Røra Næringspark i Inderøy kommune. Planen er at denne flyttingen skal gjennomføres i løpet av september. Det planlegges med noe produksjon på Ytterøy fram til produksjonen er etablert på Røra.

Distribusjon av gjødsel til bonde

Det kom fram under tilsynet at gjødsel/flis fra kyllingkassene ble samlet og levert til bruk som gjødsel hos en bonde. Det forutsettes at det foreligger en skriftlig avtale med bonden og at Berika vet at gjødselen faktisk kommer til nytte.

Manglende tilbakemelding – akuttutslipp rensset avløpsvann

Tillatelsen punkt 3.4 stiller krav om at blodvann fra prosessen skal samles opp og leveres til godkjent mottak. I tilbakemelding fra Statsforvalteren vedrørende akuttutslipp av 22.07.2025 ble følgende spørsmål stilt «Vil det si at det under normale omstendigheter også går ut synlig blodvann ved utslippet»? Bedriften ble bedt om å kommentere dette forholdet innen 21.8.2025. Vi kan ikke se å ha mottatt dette og ber om at det kommenteres i tilbakemeldingen.

Tanklagring

Virksomheten lagrer drivstoff på anlegget. Dersom tanken er mer enn 10 m³ gjelder kravene i forurensningsforskriftens kap. 18 Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall.

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes Statsforvalteren innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via Statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven.

Med hilsen

Marit Lorvik (e.f.)
underdirektør
Klima- og miljøavdelingen

Gunhild Flaamo
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

LEVANGER KOMMUNE

Postboks 130

7601

LEVANGER